

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 161

CLEVELAND 3, O., SATURDAY MORNING, JULY 10, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

KONCEM TEDNA

AMERIŠKA ofenziva na južnem Pacifiku bo citirana Rusiji kot potreba, da se odverna Japonsko od Sibirije, radi tega skoraj prav tako važna, kot bi bila invazija zapadne Evrope.

DASI zaenkrat suhači skrivajo namene, pa je vendar fakt, da se pripravljajo na veliko kampanjo letos. Zaenkrat bi radi nabrali \$10,000,00, da bi financirali novi program. Njih križarska vojska za odpravo prohibicije bo napadala v glavnem tri točke: 1) protekcija 18 letnih vojaških novincev pred pijačo; 2) odstopnost od dela radi pijače in 3) vedno več mladih zolčev. Suhači bodo poskušali vpeljati splošno prohibicijo še letos, toda v nobeni zbornici kongresa nimajo večine, vsaj danes še ne.

RADI protistavkovne postave delavski voditelji niso tako žalostni, kot se je govorilo, da bodo. Ker postava določuje dobo 30 dni od napovedi stavke pa do stavke same, bodo ta čas unijiski voditelji porabili v to, da bodo strašili tovarnarje, da jim bo vladva vzel podjetje, ako ne bo stavka preprečena. In ker noben industrialec ne želi izgubiti podjetja, se bodo raji pobotali z delavci.

GOTOVI, dobro poučeni viri trdijo, da nemške tovarne ne morejo zgraditi toliko bojnih letal, kolikor jih nemški letalci izgube na zapadni in vzhodni fronti.

MADAMA Čiang-Kajšek, žena vrhovnega poveljnika kitajskih armad, je odšla iz Zed. držav domov, ne da bi obiskala Anglijo. To smatrajo nekateri za žalitev, zlasti še, ker je bila spomladi povabljeni v Anglijo od same kraljice. To pomeni, da ne obstajajo ravno najboljši odnosi med Anglijo in Kitajsko. Kitajska dolži Anglijo, da je pregorivila Zed. države za glavni napad na Evropo. Anglija pa tudi ve, da hoče po vojni Kitajska dobiti nazaj Hong Kong, ki so ga imeli dozdaj Angliji.

PРЕДЕJ značilno je dejstvo, da skušajo nekateri vplivnejši Nemci dobiti potrdila iz nevtralnih držav da so bili vedno na klonjeni Židom. Ta "spričevala" bi pokazali ob invaziji zavezničkov. Nek nemški častnik, ki je pomagal neki Židinji pobegniti na Švedsko, ji je nedavno sporočil, naj bi o tem pričala, kadar bo prišel čas za to.

NORVEZANI so razlučeni nad sosednjimi Švedi. Kadar namreč norveški saboterji uničijo nemško tovarno, pošljejo nemške nove stroje in tovarna zopet kmalu obratuje.

VZHODNE države bodo dobile v kratkem več olja. Dve novi cevi, po katerih bo teklo olje v vzhodne države, bosta kmalu do gotovljeni. Toda večje vojaške operacije v Evropi in na Pacifiku bodo najbrže zahtevalo novo zalogo olja, morda celo 500,000 sodov na dan. Torej ni še nikakega izgleda, da bi dobile vzhodne države kmalu kaj več olja in gazoline.

Doma iz bolnišnice Po prestani operaciji v bolnišnicu se je vrnila domov Mrs. Kattie Bradač, 7013 Hecker Ave. Prijateljice jo zdaj lahko obiskejo na domu.

Primorski fantje, vojni ujetniki, prosijo pomoč

Neki S. Skorjanc iz Indianapola Ind. poroča v Prosveti, da je v vojnem ujetniškem taborišču Atterbury, ki se nahaja 30 milj od Indianapola 2,000 italijanskih vojnih ujetnikov in med temi je tudi 22 primorskih Slovencev, ki so bili zajeti v Tuniziji z italijanskim armado.

Ti primorski fantje apelirajo ujetnikov njegov sorodnik, naj se obrne za nadaljnje pojasmilno na sledeči naslov: S. Skorjanc, 722 Holmes Ave., Indianapolis, Ind.)

Osem letalcev ubitih v Daytonu, ko je trčilo dvoje letal

Dayton, O.—Nad letališčem Wright v Daytonu sta zadebla skupaj en armadni transportni avion in eno tovorno letalo. Vsako letalo je imelo po pet mož posadke, toda dva sta bila civilista. Dočim je bilo vseh osem mož od letalskega kora ubitih, sta se rešila oba civilista s padali.

Kolizija se je pripetila zelo nizko nad letališčem. Imena ubitih bodo dana v javnost potem, ko bodo najprej obveščeni o njih smrti sorodniki.

Nemške izgube v Jugoslaviji so ogromne

Zagrajski poročevalec švedskega lista Ny Dag piše dne 22. junija naslednje:

"Zagrebški časopis 'Hrvatski Narod' poroča o silnih izgubah nemških čet v borbi proti gerilskim skupinam na jugoslovenskem ozemlju."

"Ko so se moralni gerilec vsled sovražne premoči na enem od bojišč umakniti, so pognali v zrak dvojico velikih želesniških mostov in potem napadli nemške čete v bok in jih potisnili v defenzivo. Od osišča kontrolirani hrvaški list priznava, da so se Nemci moralni umakniti iz nekaterih svojih postojank."

"Hrvaška SS-divizija, nabранa v jugovzhodnem delu hrvaškega ozemlja, je pod poveljstvom nemških častnikov; takoj v prvih bojih ji imela ogromne izgube — dve četi sta bili poklani do zadnjega moža."

"Nadalje poroča omenjeni hrvaški list, da so letala in skupine tankov podpirala SS-oddelki v kravilih borbah blizu črnomorskogega mesteca Savnika; toda tudi tam niso mogli zlomiti gerilskega odpora. Paveličev časopis je moral sam priznati, da so imeli čete okupatorja in ustaši večje izgube."

Goebbels je prišel v Kolin na ogled

London.—Radio iz Pariza je včeraj poročal, da je dosegel nemški propagandni minister Goebbels v Kolin, da si ogleda razdejanje, ki so ga napravile na mestu angleške bombe.

Mnogo ameriških čet je dospelo v Indijo

London.—Iz Indije se poroča, da je doseglo tja izdatno število ameriških čet in zračne sile. Vrhovni poveljnik angleških čet v Indiji, general Auchinleck, je izjavil, da je armada v Indiji zdaj pripravljena za ofenzivo proti Japoncem.

Ali ste že napravili prošnjo za gazolin?

Odbori za racioniranje gazoline v Greater Clevelandu svarijo, da je v pondeljek zadnji čas, da lastniki avtomobilov napravijo prošnje za novo "A" knjigo. Dobite si listino na kakšni gazolinski postaj, jo izpolnite, kot predpisano in poslajte najkasneje do pondeljka na vas "rationing board." Ta vam bo potem poslal po pošti nove kupone. Ne pozabite priložiti listino, ki kaže, da ste dal pregledati avtina kolesa.

Francija bo šla v boj proti Japoncem, ko bo osišče v Evropi premagano

Washington.—Francoski general Henri Giraud, ki se nahaja tukaj na važnih posvetovanjih s predsednikom Rooseveltom in armadnimi voditelji, je včeraj izjavil napram časnikarskim poročevalcem, da je predsednik obljubil opremiti afriške francoske čete 300,000 mož. Nato je general slovesno izjavil:

"Zavezujem se, da bo stala Francija na vaši strani, da se osvobodi Pacifik japonske oblasti, kakov bo tudi ostala z vami, da se zgradi mir, ki bo trajen in pravičen."

Nemci so napadali po Angliji z uspehom

London.—Včeraj so obiskali nemški bombniki neko mesto v južnovzhodni Angliji. Škoda bo, pravijo, precejšna. Zadeto je bilo neko gledišče in tri travska poslopja zraven, kjer so bila tudi stanovanja.

Nemški bombniki, ki so leteli proti Londonu, so malo pred mestnimi okraji prestregli in zapadili nazaj.

Grofa so obdolžili, da je ubil tasta

Nassau, Bahamas.—Tukaj so zaprli grofa Alfreda de Marigny, katerega so obdolžili, da je s kolom do smrti pobil svojega tasta, milijonarja Harry Oakes. Ubil ga je, ko je spal in nato je začgal njegovo posteljo. Med tistem so bili prepričani, ker je imel Oakes ugovore proti grofu in je grozil, da bo svojo hčer razdelenil, ker je poročila grofa.

Feldmarschal Goering je boljšega zdravja

Stockholm.—Iz zanesljivih vиров poroča švedsko časopisje, da je bil nemški feldmarschal Goering še zadnji teden resno bolan, toda da je zdaj že iz vseke nevarnosti. Odpovedali so mu bili živci.

Nov grob

Včeraj zjutraj je po dolgi bolezni umrl v Hawthornden bolnišnici rojak John Laurich, star 61 let. Stanoval je na 382 E. 165. St. Doma je bil iz Velikega vrha pri Blokah, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary, roj. Mihelich, sina Johna, brata Henryja in sestro Mary Pernot. Pogreb bo v pondeljek zjutraj ob 8:30 iz Svetkevega pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzetje in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, predostalim sožalje.

Kupujte vojne znamke!

Rusi poročajo, da so strli vse nemške napade

London, 10. julija.—Iz Moskve se poroča danes zjutraj, da so ruske čete včeraj z uspehom odbrle vse strahovite nemške napade na fronti med Orlov in Kurskom ter da na fronti pri Belgorodu trdno držijo linijo. Včeraj so uničili Nemcem 193 tankov in 94 letal.

Iz Moskve se nadalje zatrjuje, da je v enem dnevu padlo 5,000 Nemcov. V petih dneh nemške invazije je obležalo na bojnem polju okrog 40,000 načinjev.

Tudi v vojnem materialu so imeli Nemci strahovite izgube. Dozdaj so izgubili 2,036 tankov in 904 bojni letal.

Po eno japonsko ladjo imajo ameriške podmornice na vesti

Washington.—Ameriške podmornice, ki se plazijo po vodah sirišega Pacifika, potapljamajo zdaj povprečno po eno japonsko ladjo na dan. Ta krasen uspeh ameriške bojne sile je napotil mornariški oddelki, da je v enem mesecu izdal že tri poročila o delovanju podmornic. Navadno pridejo tako poročila v javnost več mesecov potem, ko poroča kaka podmornica o uspehu.

Od 1. junija so potopile ameriške podmornice že 232 japonskih ladij, med temi velike transportne ladje, tankarje in tri križarke. Devet nadaljnih ladij pa so poškodovale.

Naši vojaki

Včeraj je sprejelo naše uredništvo iz Afrike zanimivo pismo od narednika William Gliha, katerega tukaj prinesemo v slovenščini:

"Dragi g. urednik! Pišem Vam z namenom, da boste zvezeli nekaj novic od mojega škodrona. Ameriško Domovino prejemam redno in zelo hitro. Danes, ko to pišem, je 25. junija in ravno danes sem prejel Ameriško Domovino od 5. junija. Take stvari, kot dobivanje časopisa mnogo pomaga človeku in ga storiti srečnega.

Kolona, v kateri objavljate imena in naslove naših vojakov, Vam da gotovo dosti dela, zato pa to jaz in mnogi drugi to zelo upoštevamo.

Ko smo se vozili z ladjo semkaj, smo bili skupaj Albin Celenz, Paul Proster, Joseph Ucakar in Frank Novak. Zdaj je samo še Albin pri nas, kje so drugi, ne vem.

Pred enim mesecem sem bil pa zopet zelo srečen, ko je bil predelan mojem škadronu Joseph Sterle iz Barbertona; Ralph Biyak iz Newburga je pa pri Albinovem škadronu. Tako smo širje, dovolj za "en pod," ali za pinochle v širih.

Najlepša pozdrave Vam ter

Zaveznički so na Siciliji

Ameriške, angleške in kanadske čete so v akciji proti sovražniku; general Eisenhower apelira na Francijo; mornarica krije izkrcavanje čet.

Washington, 10. julija.—Danes zgodaj zjutraj je naznanil vojni oddelek, da so začele ameriške, angleške in kanadske čete v invazijo Sicilije. Iz glavnega stana se naznana, da je zaveznička zračna armada najprej z vso silo bombardirala Sicilijo, nakar je bojna mornarica začela obstrelijevati obrežne obrambne postaje.

Vojni oddelek poroča sledi: "Angleško-ameriško-kanadske čete izkrcajo na Sicilijo.

"Kadar bo prišla prava ura za udar," je rekel general Eisenhower, "vas bomo obvestili. Do tedaj pa ostanite hladni in varčujte s svojo silo!"

Razni komentatorji izjavljajo, da bo boj za Sicilijo vroč, ker Italija in Nemčija imata tukaj in na bližnji Italiji do 300,000 mož.

Zaveznička zračna sila je pripravljala ta napad s tem, da je noči in dan bombardirala razne kraje po Siciliji, zlasti pa letališča. Nekaj pristanišč so Italijani sami razstrelili, da ne bi služili zavezničnikom.

Angleži so izvedli že 119 napadov na Kolin

London.—Štiri dni in noči je bila z ravnem ofenziva precej mirna. Včerajno noč so pa angleški bombniki zopet poleteli na Porenje in sicer na središče nemške industrije, Kolin. Osem bombnikov se ni vrnilo z napada.

To je bil že 119. bombni napad na Kolin. Zadnja dva napada, 28. junija in zadnjo soboto sta povzročila na industriji v Kolnu veliko škodo.

Nemci so zopet poročali, da so padale angleške bombe samo v rezidenčne kraje, da bi oplavile prebivalce.

Ameriške čete so samo tri milje še od Munde

Australija.—MacArthurjev glavni stan poroča, da so ameriške čete, ki prodirajo proti japonski bazi Munda na Novi Georgiji, samo še tri milje od cilja. Amerikanci, ki so se izkrcali zatetkom tedna na Novi Georgiji, so v četrtek spoprijeli z japonskimi patruljami in jih porazili.

To je bilo samo tipanje o moči sovražnika. Glavni naskok na Mundo Amerikanci še pripravljajo. Amerikanci sodijo, da brani Mundo izdatno število Japoncev, ki se pripravljajo na obrambo do zadnjega moža.

Manjši davki v Euclidu

Euclidski župan Sims poroča, da bo mera zemljiških davkov za Euclid v 1943 najbrže 2.44, ali nižja. Sedanja obrestna mera je 2.62. Nižji davčni meri bo pomagalo to, da bodo delni na davčno listino nekaj novih zgradb, preden bo preračunana davčna mera za letos.

Mr. in Mrs. Jakšič sta odpotovala v New York

Mrs. Ana Jakšič, ki vodi zavod podjetje Grdin Shoppe na 6111 St. Clair Ave., je odšla v New York nakupovat nove oblike za prihodnjo sezono. Ker ima mnen soprog Frank ravno počitnice, jo je spremil. Vrneta se enkrat prihodnji teden.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave. HENDERSON 0628 Cleveland 3, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četr leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četr leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznačilih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
četr leta \$2.00.
Posamezna številka, 3cSUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1873.

No. 161 Sat., July 10, 1943

Seznamimo se s fakti o ruskem režimu

III.

In vendar to ne ovira ameriških komunistov, da ne bi denuncirali kot "poskus zabiti zagozdo med zavezničke," ali "uslugo Hitlerju," ali celo kot "fašizem," vsako besedo, ki jo spregovori kak Amerikanec v pošteni kritiki o življenu pod rusko diktaturo. Prav tako bodo denuncirali tudi ta članek in časopis, ki ga tiska.

Toda edina baza za trajno sodelovanje med tema dve ma velikima državama je mogoča samo tedaj, če si povemo iz oči v oči, kar imamo na srcu. Tega ne bomo dosegli, ako bodo Rusi napadali našo demokracijo, ali pa če bomo enostavno in pohlevno izjavili, kot je podpredsednik Wallace nedavno, da "Rusije ne smemo pregoljufati." Kakor če bi morali v sramoti povečati glave in ponizno molčati, ko zastonj pošiljamo orožje in potrebščine po vsem svetu onim, ki se bore za principe civiliziranega življenga.

Ta logika, ki je spravila naše levičarje v stanje oproščevalnega zadržanja napram Rusiji, se jasno zrcali po bivšem ambasadorju Joseph Daviesu. Mr. Davis je bil v Rusiji v času notoričnih obravnav v Moskvi, tekom katerih so protvni voditelji boljševiške stranke "izpovedali," da so kovali izdajo s tajnimi agenti (Nemčije in Japonske, ali Francije in Anglije, kakor je bila trenutna zunanjna politika Stalina). Tista misteriozma priznanja, so bila samo pesek v oči javnosti, a za kulismi je bila pa krvava Stalnova čistka proti svojim kritikom. Ko je bil v Moskvi, je Mr. Davies ves v grozi poročal našemu državnemu oddelku:

"Terror tukaj je grozen fakt. Strah sega in išče prav v vse sloje. Nobena hiša, najs je še tako preprosta, ni brez neprestanega trepeta in strahu pred nočnim obiskom tajne policije... Kadar kako osebo odpeljejo, se ničesar ne izve o njej cele mesece, in v mnogih slučajih — nikdar več."

Ves in grozi je Mr. Davies opisal tiste obravnave v pisusu, ki je bilo priobčeno 26. januarja 1937 v New York Timesu: "Ako bi bili kdaj zaželjni principi anglo-saksonskih sodišč za varstvo obtoženih, za pravico zagovora, za pravico pričanja proti samemu sebi, potem bi bili zaželjni pri teh obravnavah."

Nobenega pametnega vzroka ni, zakaj bi Hitlerjev napad na Rusijo, ali heroični odpor Rusije omagal Mr. Daviesov ponos v anglo-saksonske institucije. Vendar je fakt, da zdaj priporoča take obravnave ter barbarsko in nečloveško klanje proti-totalitarcev.

Ko so Warner bratje napravili iz Mr. Daviesove knjige "Misija v Moskvo" filmsko sliko, sta bila najeta Erskine Caldwell in Jay Leyda, da sta jo predelala. V film je bila dana vsa tekoča komunistična propaganda, ki pobija ne samo zgodovinska fakta, ampak tudi popolnoma spremeni vsebinsko Mr. Daviesove knjige. Ako bi bila ta slika napravljena v Moskvi, ali v uradu ameriške komunistične stranke, bi ne mogla biti boljše orodje za inozemsko propagando. V sliki predstavljajo prav to, kar hoče sovjetska vlada od ameriškega naroda, da verjame. In vendar nam je bila podana, kot bi imela sankcijo naše lastne vlade, ker v sliki nastopi igralec, ki predstavlja predsednika Rooseveltta in s tem, da ob začetku pokaže, kako je film potegnjen z Mr. Daviesovo knjigo iz diplomatske aktovke Zed. držav.

John Dewey, v Ameriki najbolj znan vzgojitelj in filozof ter Suzana LaFollette, bivša urednica od "The Freeman," sta na 9. maja napisala v New York Timesu dolgo izjavno, v kateri sta citirala podrobnosti potvorbe v sliki:

"Film "Misija v Moskvo" je prvi slučaj v naši deželi totalitarne propagande, ki potvarja zgodovino s tem, da prezira fakta ali si jih izmišlja in katere efekt na publiko morebiti samo konfuzen. V vsem filmu se poskuša predstaviti sovjetsko diktaturo kot napredno demokracijo. Film je proti-angleški, proti-kongresu in proti-demokratski in protiresnic."

To je tisti film, o katerem se baha komunistični "Daily Worker," da so Warner bratje potrošili \$500,000, da ga oglašajo po deželi, kar je \$200,000 več, s ponosom naglaša komunistično glasilo, kot so še kdaj potrošili za katerikoli ameriški film.

Clovek ne more zapasti, da bi hoteli ameriški državní uradniki in javni šampijoni demokracije pobediti ali prezreti justične umore, masne deportacije, s katerimi se je sovjetski totalitarizem establiral in ohranil.

Demokracija je prva in glavna pot življenga, kot nas predsednik Roosevelt neprestano opominja. Ako izdajemo knjige in izdelujemo filme, v katerih povičujemo totalitarno tiranijo, potem zadamo s tem največji udarec temu našemu načinu življenga — demokraciji.

Samo dvoje imamo na izbiro: ali verjamemo v demokracijo in v to, za kar se borimo, ali pa ne verjamemo in je ni. Medtem, ko dajejo naši fantje življene na tujih frontah za demokracijo, gotovo ni čas za nas, da bi razširjali totalitarizem na domači fronti.

(Dalje prihodnjic.)

BESEDA IZ NARODA

Društvo Kranj

Vsem članom in članicam Samostojnega podpornega društva Kranj se tem potom naznana, da se vrši redna seja našega društva 14. julija ob pol osmih zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Prošeni ste vsi, da se te seje udeležite v čimvečjem številu, kajti na seji bodo prečitani trimesečni računi in izvoliti bomo morali novega zapisnikarja, ker je naš dosedanji zapisnikar brat Stanley Kalan odšel v službo Strica Sama.

Odbor.

Prav luštno je res na deželi...

Tako nekako pojo "trije mušketirji" tam pri naših prijaznih in gostoljubnih farmarjih v Madisonu. Malo po nesreči in malo pa namenoma sem bil zapeljal z mojim koleselnom tja v tiste kraje. Najprej sem obiskal Klausovega Franceta, bivšega gostilničarja z Addison Rd. Sedaj prav pridno gospodari na svoji lepi farmi. Z njim sva se odpeljala pogledat na sosednjo slovenko farmo k Kosičku. Tam sva videla, ko so ravno škrofili trto, da uničijo tiste sitne živalice, ki jim diši sladka vinska trta. Pa ti jo po grunta brihtna Francetova glava in pravi: "Kaj praviš ti, ko bi se dalo Hitlerja in pa tiste "rumenjake" tam na Pacificu takole poškrofit in hitro uničit, pa bi se ne bilo treba našim fantom pretepat tam v tujini." Ne bi bilo napačno, sem si mislil.

Strojnov Jerry je prav pridno priganal svojega pramčka, s katerim sta okopavala krompir. Rekel je, da je malo premokro, pa bo že za silo. Včasih je premokro, včasih presuh, no nedaj napaj pačev potem dela. Ker sta pa Strojnova oba zelo prijazna, zato imata tudi vedno dovolj obiskovalcev. Tam sem videl "tri mušketirje" (John, Rudy in John). To so vam fantje in tudi zavabne imajo dovolj. Pevi so vsi trije in če pa jim petje ne re, pa ti eden vzame harmoniko v roke, je pa muzika mesto petja.

Oni dan je Strojnov Jerry rekel, da bodo čebele rojile in se je ogledoval po drevju, kje neki je roj. Mesto roja pa zaleda na drevesa veliko kačo. Takoj je bil John pripravljen s svojo puško in je pomagal kači na drugi svet. John je rekel, da je na oba očesa zamišljal, ko je sprožil petelinu in da je kačo zadel naravnost v glavo. Malo sem ga postrani pogledal, pa brž pove Rudy, da je on igral na harmoniko in drugi John pa pel in to je bilo kakšno momamilo, da se je sama zateleta v Johnove krogle in zato je doletela tudi tako nesrečna smrt.

Ker pa ti naši fantje ljubijo izprenembo, se pa odpeljejo sedaj k enemu in zopet k drugemu slovenskemu farmarju na obisk. Tako smo se bili zopet sestali pri našem Žerulenu Tonetu Debevcu, kjer smo jih zopet en par vrezali, da je kar odmevalo od gozdova. Da so pa grala za petje primerno namazana, imajo pa naši farmarji to lepo navado, da imajo pri roki vedno kaj tiste dobre "studencine," ki je navadno rdeče barve in tako primerna za mazanje suhih rl. Ti naši "urlaubarji" se tako imenito počutijo, da bi jim clovek skoro zavidal. Seveda Tonetu Debevcu se pa tudi dobro zdi, ko fantje tako imenito zapojo, kajti vselej, kadar je taka družba, tudi Tone rad odpre svoje

registre v grlu, kakov je bila to že lepa navada v Žirovnici

Kakor sem razumel te "urlaubarje," da ni prav gotovo, da bi se v doglednem času vrnil v Cleveland. No, pa kdo bi jim pa tudi zameril, če se jim ne vidi priti nazaj v zakajene tovarne, ko je pa v resnici tako luštno na deželi... Pa še drugič kaj. F.T.

Čestitke k 50 letnici poroke

Josip in Julija Papež

Bilo je 10. julija, ko sta 21 letni mladenič Josip Papež in 16 letna dekle Julija Krucks stopila v češki cerkvi Marije Lurške na 55. cesti in Broadway prvič pred oltar in sta si obljudila zakonsko zvestobo do smrti. Takratni češki gospod Rev. Mihael Fundek je znal dobro slovensko in je mladina posrečenca dal veliko dobrih naukov.

Priporočal mu je slogan in potropljenje. Besede dobrega gospoda so ostale v srcu takratne ženine do visoke njegove starosti. Pisec teh vrstic je že nad 30 let sosed Papeževih, pa so sedaj še ni slišali ne prepirov ne tožb od njiju, dasiravno sta imela že veliko križev in težav v življenu. Vse sta voljno prenašala. Vse križe, katerih je bilo v petdesetih letih mnogo, sta izročila Bogu, v katerega imata zaupanje vse živeljene.

Priporočal mu je slogan in potropljenje. Besede dobrega gospoda so ostale v srcu takratne ženine do visoke njegove starosti. Pisec teh vrstic je že nad 30 let sosed Papeževih, pa so sedaj še ni slišali ne prepirov ne tožb od njiju, dasiravno sta imela že veliko križev in težav v življenu. Vse sta voljno prenašala. Vse križe, katerih je bilo v petdesetih letih mnogo, sta izročila Bogu, v katerega imata zaupanje vse živeljene.

Zlati ženin je bil rojen 22. februarja 1872 v vasi Brezov dol, fara Ambrus. Še ne 18 let star se je izselil v Ameriko in se nastanil v Clevelandu (v Newburghu), kjer stanuje ves čas. Njih dom je na 3589 E. 81 St. Delal je ves čas pridno in varčeval.

V tistih časih je imel gostilno na 3515 E. 81 St. sedaj že pokojni Frank Vrhunc. Ker v tistih časih ni bilo slovenskih dekle, je gostilničar Vrhunc vzel za dekle mlado Julijo Kruks, ki je poljske narodnosti. Mlada in razumna deklica se je med Slovinci udomačila in se kmalu priučila tudi slovenske govorce, kar sedaj prav gladko govori. Jožek pa mlad in korajen je po prvem strahu, ko je dovoril prišel do korajče in jo vprašal za roko. Dalja mu je roko in sreča in letos 10. julija bo poteklo 50 let, odkar srečno vozita zakonski voz, dasi je včasih težak, toda v vztrajni ljubezni v zaupanju božjega pomoča, sta ga porinila v 50 letni klanec.

V nedeljo 11. julija pa bosta ob 8:45 v cerkvi sv. Lovrenca ponovila obljubo, katero sta dala drug drugemu pred 50 leti pred oltarjem. Zanimivo je tudi, da takrat še ni bil imel nove maše sedanji zlatomašnik R. T. Rev. Msgr. Vitus Hribar in češki gospod ju je povabil na novo mašo v rojaku in prvega slovenskega duhovnika v Clevelandu. Pač redek slučaj, da bi

bil kdo na novi maši, pa bi dočkal zlato poroko in takratni novomašnik pa bi bil zlatomašnik, kot je v tem slučaju.

Bog je obilno blagoslovil njiju zakon, saj se jima je rodilo 11 otrok. Dva sta umrla v rani mladosti, sin Josip je bil ubit v prvi svetovni vojni. Mislimo si lahko žalost skrbnega očeta v ljubeče matere, katerih sin počiva v tuji zemlji da le proč od svoje domovine. Sin John je umrl ko je bil star 28 let in sin Louis pa je umrl, ko je bil star 20 let. En sin in tri hčere so poročeni in dva sta pa še doma, da delata kratek čas ljubljenim staršem.

Mr. Josip Papež je že 53 let v Newburghu. Prvotno je bil tudi ustanovnik prve slovenske fare v Clevelandu in sicer fare sv. Vida in ko se je pa začela akcija za ustanovitev nove fare, je bil med prvimi za faro sv. Lovrenca v pri odbornik. Ko v naši naselbini še ni bilo ne društva in ne dvorane, je on skliceval rojake skupaj, da so ustanovili prvo društvo v naselbini — društvo sv. Alojzija, katero še sedaj prav dobro napreduje. Bil je tudi prvi predsednik tega društva. Ko še ni bilo jednotnih društev v naselbini, na St. Clairju pa so tedaj ustanovili društvo sv. Vida, pristopila sta oba in sta še danes oba člana.

Torej v nedeljo bo ob 8:45 zlata poroka Papeževih v cerkvi sv. Lovrenca. Vsi ste vabjeni, posebno pa so vabljeni farani iz fare Ambrus, da prisostvujete izvanrednemu dočodku — zlati poroki.

Vama zlatoporočenca pa izrekam najlepše čestitke. On, v katerega sta zaupala vse svoje življene, naj vaju vodi še naprej v varujo vsega hudega. In kadar pa pride božja poslanka po vaju, naj bo vajina pot v pravo nebeško domovino lahka v družbi krilatih angelov. To vama želim jaz in to vama želijo tudi vajini številni prijatelji. J. Resnik.

Poročilo podr. št. 21 SANS (newburško okrožje)

Spodaj so priobčena vsa imena društev in posameznih, kateri so prostovoljno darovali po zadnjem poročilu ter so sledili.

Članski prispevek dr. Tabor št. 139 SNPJ \$12.80. Slovenski Narodni Dom v Newburgh \$10. Po \$5.00: samostojno društvo sv. Alojzija, dr. Sv. Lovrenca KSKJ 63; \$3.60 članski prispevek dr. Krasni Raj ABZ 160.

Nabirkal Mrs. Kic in Mrs. Stražar sta izročili na junijski seji \$37.50. Darovali so sledi: \$5.00, Mrs. Theresa Rangus (Jerč) 81 St.; po \$3.00: John Rogel, Mary Jerč; po \$2.00: Josephine Lindič, Frances Perko, Mary Cesar, Louis Perko, John Kastelec; po \$1.00: Carolina Hočevar, Frank Hočevar, Theresa Lindič, Rose Prosen, Frances Jakolin, Pauline Zakrajšek, Joe Bohinc, Jacob Resnik, Helen Zupančič, Mary Snyder, Frank Perko, Frances Arko, Mary Matjašič, Angela Stražar, Apolonia Kic, vsi iz 81. ceste in Ana Kužnik iz 68 St.; 50 centov Clara Barle 81 St.

Koncem julija in avgusta vas bodo možje in žene (nabirkalci) zopet poseti. Saj zanje je to delo tudi precej težavno, toda iz usmiljenja in zavednosti so pripravljeni žrtvovati čas, delo in denar.

Torej daj brat, daj sestra, ne godrnjaj, če boš pomagal(a) z dolarjem. Ti bo sreča mila, da boš po drugi strani dobil dva.

Seja naše podružnice je v nedeljo 11. julija ob 8 popoldne v SND na 80 cesti. Pridite v obileen številu, da se prepričate, kako se deluje. Seje so prav kratke.

V imenu trpečih bratov in sester vas pozdravljam.

